

Turinys

Ižanga	13
---------------	-----------

Pagrindinės žinios apie lėtines ligas	16
--	-----------

1 skyrius

Lėtinės ir progresuojančios neurologinės ligos	17
Ižanga	17
Demencija	18
Ižanga	18
Aprašas	18
Klinikiniai simptomai	19
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	21
Insultas	26
Ižanga	26
Aprašas	26
Priežastys	26
Požymiai	26
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	27
Parkinsono liga ir kiti judėjimo sutrikimai	29
Aprašas	29
Simptomai	29
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	30
Išsėtinė sklerozė	31
Aprašas	31
Simptomai	31
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	32

2 skyrius

Onkologinės ligos	34
Ižanga	34
Aprašas	35
Naviko ląstelės sandara	35
Onkologinių ligų gydymas: bendroji informacija	38
Informacija ligoniams ir slaugantiesiems	41
Onkologinių ligų klinikinės fazės	48
Pagalbos terminalinės stadijos ligoniams galimybės	49

3 skyrius

Cukrinis diabetas ir jo ilgalaikės pasekmės	50
Ižanga	50
Aprašas	50
Cukrinio diabeto diagnostika	51
Gydymas ir rekomendacijos ligoniams bei slaugantiesiems	52

4 skyrius

Lėtinė obstrukcinė plaučių liga (LOPL)	63
Įžanga	63
Aprašas	63
Požymiai	64
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	64

5 skyrius

Širdies nepakankamumas	68
Įžanga	68
Širdies funkcija ir širdies nepakankamumo rūšys	69
Simptomai	69
Gydymas ir rekomendacijos ligoniui bei slaugantiesiems	70
Priemonės, taikomos gydant širdies nepakankamumą	71
Pagalba sau	72

6 skyrius

Lėtinė inkstų liga	79
Įžanga	79
Inkstų funkcija ir jos pažeidimo simptomai	80
Gydymas ir rekomendacijos slaugantiesiems	82

7 skyrius

Pagyvenusio amžiaus žmonių nedarbingumas ir kritimų rizika	90
Įžanga	90
Nedarbingumas sumažėjus judėjimo funkcijai ir jį sukeliantys veiksniai	90
Rekomendacijos slaugantiesiems	92
Pagyvenusio amžiaus žmonių kritimai	96
Įžanga	96
Aprašas	96
Kritimų pasekmės	96
Rizikos veiksniai ir kritimų priežastys	97
Rekomendacijos slaugantiesiems	98
Eisenos sutrikimai	100
Rekomendacijos slaugantiesiems	100

8 skyrius

Šlapimo nelaikymas	101
Įžanga	101
Rizikos veiksniai	101
Šlapimo šalinimo sistema ir jos funkcionavimas	102
Šlapimo, išmatų nelaikymo rūšys	103
Šlapimo nelaikymo laipsniai	105
Diagnozavimas	105
Gydymas	107
Tinkamų apsaugos priemonių parinkimas	107
Praktinės taisyklės	109

II DALIS

Pagrindinė informacija apie vaistų vartojimą **Γ 13**

---

9 skyrius

Vaistų vartojimas	114
Pagrindinės sąvokos	114
Kiek pavadinimų turi vaistinis preparatas?	115
Kas nurodoma ant vaistinio preparato pakuotės?	116
Kas nurodyta vaistinio preparato informaciniame lapelyje?	116
Vaistinių preparatų formos	116
Vaisto poveikis	118
Vaisto virsmas organizme	118
Šalutinis vaistų poveikis	119
Vaistų vartojimo taisyklės	120
Vaistų sąveika	121
Receptas	123

III DALIS

Sunkaus ligoonio priežiūra **125**

---

10 skyrius

Lėtine liga sergančio ir gulinčio sunkaus ligoonio priežiūra	126
Burnos ertmės ir dantų, dantų protezų higienos tikslai:	127
Gulinčio ligoonio higiena	129
Sunkaus ligoonio prausimas	130
Delnų ir pėdų priežiūra, prausimas	141
Ligoonio skutimas	142
Plaukų ir galvos odos priežiūra	143

11 skyrius

Pagrindinių ligoonio gyvybei svarbių funkcijų parametų nustatymas	145
Pulso skaičiavimas ir vertinimas	145
Arterinio kraujo spaudimo matavimas automatinio matuokliu	146
Kūno temperatūros matavimas	148
Kvėpavimo dažnio vertinimas	150
Gliukozės kiekio nustatymas kapiliariniame kraujyje (pagal Lenkijos diabetologų rekomendacijas)	151
Kūno svorio ir ūgio matavimas	152
Organizmo skysčių (vandens) santykio vertinimas	153

12 skyrius

Ligoonių, turinčių lėtinių žaizdų, priežiūra	155
Pragulės	155
Navikinės opos	162
Blauzdos opos	164

13 skyrius

Ligonių, turinčių stomas, slauga	166
Kolostoma	167
Ileostoma	167
Urostoma	169
Gastrostoma	170
Jejunostoma	171
Ligonių, turinčių stomas, mityba	171
Dieta taikant enterinę mitybą	172
Tracheostoma	172

14 skyrius

Mirštančio ligonio slauga	178
Liga vėlyvosiomis stadijomis	178
Negrįžties taškas	178
Artėjančios mirties požymiai - mirimo proceso diagnozavimas	179
Mirties rūšys ir priežastys	184
Pasiruošimo mirčiai modelis, pasiūlytas Kiubler-Ross	185
Kaip palaikyti mirštantįjį?	187

IV DALIS

Reabilitacija	189
----------------------	------------

---

15 skyrius

Ligonių, sergančių lėtinėmis ligomis, fizinis aktyvumas	190
--	------------

16 skyrius

Ligonio, sergančio lėtinėmis progresuojančiomis neurologinėmis ligomis, slauga	192
Bendroji informacija	192
Ypatingos rekomendacijos	194
Gyvenamosios erdvės pritaikymas	198

17 skyrius

Fizioterapija sergant demencija	200
Įžanga	200
Nefarmakologinis gydymasis poveikis	201

18 skyrius

Onkologinių ligonių reabilitacija	203
Įžanga	203
Reabilitacija taikant paliatyvųjį gydymą	204
Limfedema	205

19 skyrius

Ligonių, sergančių cukriniu diabetu, fizinis aktyvumas	209
Įžanga	209
Sergančiojo cukriniu diabetu reabilitacija	209
Fizinis krūvis esant cukrinio diabeto komplikacijoms	210

20 skyrius

Reabilitacija sergant vėlyvąja lėtinės obstrukcinės plaučių ligos stadija	212
(žanga)	212
Pratimai sergantiesiems lėtine obstrukcine plaučių liga	213

21 skyrius

Širdies nepakankamumu sergančių ligonių fizinis aktyvumas	218
Įžanga	218
Mokymas	218
Sergančiųjų širdies nepakankamumu reabilitacijos problemos	219
Fiziniai pratimai	219

22 skyrius

Pratimai pagyvenusio amžiaus žmonių sveikatos būklei gerinti	221
Įžanga	221
Senėjimas ir pagyvenusio amžiaus žmonių judėjimo galimybės	222
Pratimai atramos-judėjimo sistemos pokyčiams išvengti	222
Senyvo amžiaus žmonių problemos ir jų profilaktika	225
Švietimas ir profilaktika	228
Apibendrinimas	228

V DALIS

Gydomoji mityba	229
------------------------	------------

---

23 skyrius

Nepakankama mityba sergant lėtinėmis ligomis: priežastys, simptomai, pasekmės	230
Įžanga	230
Neprievalgio priežastys	230
Neprievalgio simptomai	232
Neprievalgio pasekmės	233

24 skyrius

Gydamosios mitybos galimybės	235
Įžanga	235
Neprievalgio profilaktika	235

VI DALIS

Nemedicininiai sunkaus ligonio slaugos aspektai	241
--	------------

25 skyrius

Holistinis požiūris į lėtinėmis ligomis sergančių ir terminalinės būklės ligonių slaugą	242
Įžanga	242
Slauga šeimoje	244
Parama taikant paliatyviąją ir palaikomąją slaugą hospise	246
Savanorystė hospise	249
Visuomeninė pagalba ir socialinis darbas	251
Apibendrinimas	252

26 skyrius

Sudėtingos psichologinės situacijos	254
Suaugusio ligonio šeimos vaidmuo diagnozavus lėtinę ligą ir jai besivystant	254
Šeimos gyvenimo pokyčiai	256
Psichologinės reakcijos, sukeltos šeimos nario ligos	259
Ligonio slaugos ribojimai	261
Šeimos ir ligonio, šeimos ir draugų bei pažįstamų žmonių tarpusavio supratimas ir problemos	263